RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

nr. 221.727 van 13 december 2012
in de zaak A. 197.209/VII-37.856.

In zake : Jan VERMEIREN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat August Desmedt
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Amerikalei 122, bus 14
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het FEDERAAL AGENTSCHAP VOOR DE VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN (FAVV)
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Rik Depla
kantoor houdend te 8310 Brugge - Sint-Kruis
Karel van Manderstraat 123
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 20 juli 2010, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen van 27 mei 2010 waarbij een H-statuut wordt opgelegd, voor een periode van 52 weken, met ingang van 27 mei 2010.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord en de verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Werner Weymeersch heeft een verslag opgesteld.

De verwerende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verzoeker heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 29 november 2012.

Staatsraad Eric Brewaeys heeft verslag uitgebracht.

Advocaat August Desmedt, die verschijnt voor de verzoeker, en advocaat Freya Zutterman, die loco advocaat Rik Depla verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Werner Weymeersch heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Op 15 januari 2010 wordt in het slachthuis van Geel een monster genomen van een karkas met oormerknummer DE 1403621707 van een rund waarvoor de verzoeker verantwoordelijk is. Uit het laboratoriumonderzoek blijkt dat het monster niet-conform werd bevonden op residuen van stoffen met hormonale of anti-hormonale werking (prednisolone).

4. De tegenanalyse, aangevraagd op 16 april 2010, bevestigt het resultaat.

5. Diezelfde dag worden er monsters genomen van dieren, van materiaal en van voeders en wordt de verzoeker bovendien verhoord.

6. Op 7 mei 2010 wordt hem meegedeeld dat de dierlijke monsters en materiële monsters conform zijn. Diezelfde dag wordt hem echter ook meegedeeld dat de gevraagde tegenanalyse niet-conform is. De verzoeker heeft geen verklaring voor het niet-conform resultaat. Hij verklaart dat hem de beslissing wordt meegedeeld :

> "om de op de sanitellijst aangeduide (...) 655 (..) paspoorten, identificatiedocumenten, slachthuisvignetten, transportvignetten van alle (...) 655 dieren van dezelfde diersoort voorlopig in beslag te nemen met de bedoeling deze te merken met het H-statuut omwille van het niet conform analyseresultaat (...)".

7. De bedrijfsdierenarts verklaart op 20 mei 2010 onder meer dat er bij sommige dieren blijkbaar Cortisol wordt omgezet in Prednisolone door de darmbacteriën.

8. Op 27 mei 2010 wordt dan de thans bestreden beslissing genomen.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van de verwerende partij

9. In de memorie van antwoord voert de verwerende partij aan dat zij over een gebonden bevoegdheid beschikt waarneer zij vaststelt dat de voorwaarden van de wet vervuld zijn met het oog op het opleggen van een H-statuut. Zijn die voorwaarden vervuld, dan kan zij immers niet anders dan de beslissing nemen die zij genomen heeft.

10. In de laatste memorie verwijst zij nog naar het auditoraatsverslag in de zaak die aanleiding heeft gegeven tot het arrest van de Raad van State nr. 217.312 van 19 januari 2012. In dat arrest achtte de Raad van State zich wel bevoegd in een gelijkaardige aangelegenheid. De verwerende partij onderschrijft het standpunt uit het auditoraatsverslag in die zaak, volgens hetwelk de Raad van State niet bevoegd is in zulk een aangelegenheid. Zij betoogt dat van zodra het duidelijk is dat er geen enkele therapeutische verantwoording kan worden gegeven voor de aangetroffen aanwezigheid van niet-conforme stoffen, er een illegale behandeling van het dier moet zijn geweest en de regelgeving geen enkele beoordelingsvrijheid meer laat aan de verwerende partij bij het merken met het H-statuut. Gelet op de gebonden bevoegdheid acht de verwerende partij de Raad van State niet bevoegd.

Beoordeling

11. Artikel 2 van het koninklijk besluit van 8 september 1997 betreffende maatregelen inzake de verhandeling van landbouwdieren, ten aanzien van bepaalde stoffen of residu's daarvan met farmacologische werking (hierna : koninklijk besluit van 8 september 1997) stelt als principe dat het verboden is landbouwdieren te verhandelen wanneer die dieren wellicht residu's bevatten als gevolg van een illegale behandeling. Het geven van "een officieel merk- of identificatieteken" respectievelijk het H-statuut als sanctie na deze vaststellingen gebeurt in geval van aanwezigheid van niet-toegestane stoffen of producten na illegale behandeling.

Uit het loutere feit dat een niet-toegestane stof werd aangetroffen in dierlijke monsters volgt niet dat de verwerende partij niets anders kan doen dan de sanctie op te leggen. Zij moet immers ook nagaan of de aanwezigheid van de niet-toegestane stoffen het gevolg is van een illegale behandeling.

De exceptie is niet gegrond.

V. Onderzoek van de middelen

Eerste middel

Standpunten van de partijen

12. De verzoeker voert als eerste middel de schending aan van het koninklijk besluit van 8 september 1997. Hij stelt vooreerst in essentie dat de voorwaarde dat de gevonden stoffen "het gevolg zijn van een illegale behandeling", niet is vervuld, zodat één van de cumulatieve voorwaarden van artikel 4, § 1, van het voormelde koninklijk besluit om over te gaan tot de betwiste maatregel niet of minstens onvoldoende vervuld is. Hij merkt voorts op dat hij de vraag heeft gesteld of de aangetroffen stof niet op een natuurlijke wijze kan worden aangemaakt door het rund, en dat de verwerende partij heeft nagelaten de opgeworpen vragen te beantwoorden.

13. De verwerende partij verwijst in de memorie van antwoord naar de definitie van "illegale behandeling" in artikel 1, 6°, van het koninklijk besluit van 8 september 1997. De desbetreffende bepaling luidt als volgt :

> " Artikel 1. Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder :
> (...)
> 6° Illegale behandeling : gebruik van niet-toegestane stoffen of produkten, of het gebruik van krachtens de communautaire wetgeving toegestane stoffen of producten voor andere doeleinden of onder andere voorwaarden dan die welke zijn omschr(e)ven in de communautaire wetgeving of de nationale wetgeving".

Volgens de verwerende partij is het "toedienen" geen voorwaarde opdat men van "gebruik" zou kunnen spreken. Het aantreffen van de verboden producten wijst volgens haar op het gebruik ervan.

14. In de laatste memorie verwijst zij naar een aantal uitspraken in kort geding gewezen in een andere zaak, waaruit moet blijken dat de runderen

telkens eigendom zouden zijn geweest van eenzelfde firma, waaruit zij afleidt dat er "van toeval absoluut geen sprake kan zijn".

Ten slotte voegt de verwerende partij nog toe dat, "los van het feit dat men op vandaag trouwens ook nog helemaal niet zeker weet of er mogelijks een bacteriële omzetting tot prednisolone kan gebeuren in bv. een stress-situatie, (het daarnaast zo is) dat ten tijde van het nemen van de beslissing verwerende partij nog niet op de hoogte was van de discussie die naderhand in de literatuur is ontstaan".

Beoordeling

15. Artikel 4, § 1, eerste lid, van het koninklijk besluit van 8 september 1997 bepaalt :

> "Wanneer de aanwezigheid van een niet-toegestane stof of stoffen of residu's als gevolg van een illegale behandeling wordt aangetoond door de bevoegde diensten door een analyse van monsters die bij een controle op de bedrijven of in het slachthuis of bij een controle van vlees genomen werden, gaat de Dienst over tot een enquête in het beslag van herkomst om de oorzaak van de aanwezigheid van de niet-toegestane stof of stoffen of residu's als gevolg van een illegale behandeling te bepalen en tot de merking van alle landbouwdieren van dezelfde soort van het beslag of van de identificatiedocumenten van deze dieren".

Opdat toepassing zou kunnen worden gemaakt van deze bepaling dient er onder meer sprake te zijn van een illegale behandeling.

Onder illegale behandeling wordt verstaan, het "gebruik van niet-toegestane stoffen of producten, of het gebruik van krachtens de communautaire wetgeving toegestane stoffen of producten voor andere doeleinden of onder andere voorwaarden dan die welke zijn omschreven in de communautaire wetgeving of de nationale wetgeving" (artikel 1, 6° van het koninklijk besluit van 8 september 1997). Hieruit vloeit voort dat er sprake moet zijn van een "gebruik" of "toediening" van een niet-toegestane stof of product. Het is precies dit wat de

verzoeker thans betwist. Hij stelt niets te hebben toegediend dan wel te hebben gebruikt doch vraagt zich af of de niet-toegestane stof op een natuurlijke wijze zou kunnen zijn aangemaakt. Hij verwijt op dit punt de verwerende partij onvoldoende onderzoek te hebben gevoerd. De verzoeker suggereert, met verwijzing naar diergeneeskundige literatuur, dat de stoffen op een andere wijze dan door toediening kunnen zijn aangemaakt.

De verwerende partij toont niet aan dat een "illegale behandeling" heeft plaatsgehad.

Uit het loutere feit dat een niet-toegestane stof werd aangetroffen in dierlijke monsters volgt niet dat de verwerende partij niets anders kan doen dan een maatregel op te leggen. Naast een "therapeutische behandeling" en een "illegale behandeling" van de dieren bestaat nog de mogelijkheid dat de niet-toegestane stoffen op een andere manier in het dierlijk monster zijn terechtgekomen. De opmerkingen van de verwerende partij doen daaraan niets af.

Dit volstaat om het bestreden besluit te vernietigen.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt de beslissing van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen van 27 mei 2010 waarbij ten laste van Jan Vermeiren een H-statuut wordt opgelegd, voor een periode van 52 weken, met ingang van 27 mei 2010.

2. Dit arrest dient bij uittreksel te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

3. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van dertien december tweeduizend en twaalf, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Luc Hellin,	kamervoorzitter,
Eric Brewaeys,	staatsraad,
Peter Sourbron,	staatsraad,

bijgestaan door

Bart Tettelin,	griffier.

De griffier	**De voorzitter**
Bart Tettelin	**Luc Hellin**